

NIKA GILauri, REFORMATICS

Nika Gilauri rođen je u Tbilisiju 1975. i studirao je međunarodne ekonomske odnose na Ivane Javakšvili državnom univerzitetu da bi diplomirao ekonomiju i finansije na Univerzitetu Limerik u Irskoj, a MA diplomu međunarodnog biznis menadžmenta stekao je na Templ univerzitetu u Filadelfiji.

Poslovnu karijeru počeo je kao konsultant za finansije i menadžment na tržištu Gruzije prvo u Telekomu te zemlje, potom u državnom energetskom sektoru. Tu je dočekao gruzijsku revoluciju 2003. kada je nakon više od 20 godina svrgnut predsednik Eduard Ševarnadze. Na njegovo mesto došao je Mihail Sakašvili koji je pokrenuo opsežne reforme u zemlji koja je tada bila na veoma niskom nivou ekonomskog razvoja i sa izuzetno visokom korupcijom (127. od 132 zemlje prema Indeksu Transparensija). Gilauri ulazi u Vladu Gruzije u decembru 2003. kao potpredsednik sa navršenih 28 godina.

Iskustva stečena u energetskom sektoru preporučila su ga za poziciju ministra energetike koju je preuzeo u februaru 2004. sa ciljem da reši problem nestabilnosti energetskog sistema i korupcije. Odmah je smenio više od 3.000 rukovodilaca u ovom sektoru i na najvažnije pozicije imenovao menadžere, jer kako metaforično objašnjava „doktori su najgori direktori bolnica“. Reforme su omogućile da Gruzija od zemlje sa svakodnevnim dugotrajnim restrikcijama za samo nekoliko godina postane izvoznik električne energije.

Uspesi u suzbijanju korupcije preporučili su ga za ministra finansija. Funkciju je preuzeo u avgustu 2007. i suzbijanje korupcije na carini bilo mu je primarni zadatak. Takođe, vodio je jednu od najvećih poreskih reformi u Evropi u okviru koje je Gruzija smanjila broj poreza sa 21 na devet, da bi do kraja reforme njihov broj bio smanjen na samo pet (ukinuti su porezi na puteve, socijalni porez, porez na prenos apsolutnih prava...). Uz to, inicirao je smanjenje postojećih nameta među kojima poreza na dohodak sa 20 na 15%. Uprkos ukidanju i smanjenju poreza, prihodi budžeta su udesetostručeni.

Za predsednika Vlade Gruzije imenovan je 2009. i na toj funkciji proveo je pun mandat (do juna 2012.). Predvodio je niz strukturnih reformi među kojima reformu zdravstva (kroz javno-privatna partnerstva za samo dve godine izgrađeno je više od 100 zdravstvenih ustanova), srednjoškolskog obrazovanja i dr. Vođenje države preuzeo je u veoma osetljivom trenutku, nakon konflikta sa Rusijom i izbijanja svetske ekonomske krize. U tom trenutku Gruzija je beležila ekonomski pad od 9% da bi na kraju njegovog mandata dostigli stopu rasta od 8%.

Tokom osam godina u Vladi Gruzije, Gilauri je učestvovao u reformama koje su njegovu zemlju učinile najuspešnijom na Doing business listi. Gruzija je od 2004. do 2012. skočila sa 112. na 9. mesto u svetu (nešto kasnije dostignuta je 8. pozicija) sa najviše sprovedenih reformi (ukupno 47) i zasad je jedina „low income“ država kojoj je pošlo za rukom da uđe u Top 10. U kategoriji upisa imovine Gruzija je bila prva u svetu, a u još tri kategorije (građevinske dozvole, zaštita manjinskih akcionara, pokretanje biznisa) druga.

Nakon premijerske funkcije vodio je državni akcionarski fond i potom formirao konsultantsku kuću Reformatiks s kojom je učestvovao u više od 20 savetodavnih projekata na četiri kontinenta prenoseći iskustva reformi u Gruziji. O iskustvima u sprovođenju reformi objavio je knjigu „Praktična ekonomija“. Takođe je savetnik u kompaniji Mekinsi. Oženjen je i otac ćerke.